

สัมฤทธิ์ผลของการบูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สดของนักเรียนวิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี

Effective of Infusion Instruction Toward Sufficiency Economy Philosophy Within Creative Fresh Flowers Learning of Vocational Education Student at Saraburi Vocation College

กรองกาญจน์ ถาวรวัฒนเจริญ¹, นนทลี พรธาดาวิทย์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปะประดิษฐ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน และสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยการบันทึกอนุทิน การวิจัยใช้รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียวทดสอบก่อนเรียนหลังเรียน กลุ่มทดลองคือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 28 คน วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ แบบประเมินทักษะปฏิบัติ และแบบบันทึกอนุทินของนักเรียน โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนโดยใช้ t-test for Dependent Sample และข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้าน 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เงื่อนไขความรู้ และคุณธรรม ด้านความรู้ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียน และหลังเรียน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านทักษะปฏิบัติผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้นตามลำดับ และผลสะท้อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระของการบูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สด บรรยากาศการเรียนสนุกสนาน ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และผู้สอนมีรูปแบบการสอนที่น่าสนใจ มีสื่ออุปกรณ์การสอนที่หลากหลาย

คำสำคัญ : ดอกไม้สด, ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

¹ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

² อาจารย์ประจำสาขาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี,

Abstract

The purposes of this research were to 1) develop the plan learning activities by using effective of infusion instruction toward sufficiency economy philosophy within creative fresh flowers; and 2) compare the pre-test and post-test of the students after using the Integrated Learning ; and reflex the result of their study through the journal writing of 28 1st vocational certificate student at Saraburi vocational college, office of the vocational education commission. The experimental research has been conducted by the pre-test post-test design. Research tools included 4 learning activity plans, the achievement of pretest and posttest, the assessment of the student's skills, and student journal writing. Then the results of this study have been interpreted by using statistics in data analysis, those were mean, standard deviation, and comparison of the differences between pre-test and post-test with t-test dependence sample. The research was found that: Learning activity process conducted by using effective of infusion instruction toward sufficiency economy philosophy within creative fresh flowers. The philosophy included of moderation, reasonableness, immunity, knowledge and virtue. The learning achievement of the students posttest was higher than the pretest at the significant level of .05. Reflection on learning shown that the students could construct the new knowledge in effective of Infusion Instruction toward sufficiency economy philosophy, enjoy learning, implement in their dairy life, and teacher used interesting teaching methods and variety media.

Keywords : fresh flowers, sufficiency economy philosophy

บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการมีความตระหนักในภารกิจที่สำคัญกับการพัฒนาคนซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) มุ่งเน้นนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพัฒนาประเทศ จึงจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษาสິงแวดล้อมและเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยม และเอกลักษณ์ของความเป็นไทย โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการร่วมกันรับผิดชอบเพื่อให้มีความต่อเนื่องและยั่งยืน นำสู่วิถีชีวิตของประชาชน สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ตามแนวพระราชดำรัส และ

นโยบายรัฐบาล รวมทั้งเป็นจุดเริ่มต้นของการผลักดันให้ประเทศไทยพัฒนาต่อไปอย่างเต็มศักยภาพ โดยใช้รูปแบบการจัดการศึกษานบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

แนวทางการจัดการการอาชีวศึกษา พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 มาตรา 6 การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา, 2551)

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอนในปัจจุบันคือ ผู้เรียนให้ความสนใจเรื่องเทคโนโลยีมากขึ้นการเรียนวิชาชีทางด้านคหกรรมศาสตร์ทางด้านงานฝีมือที่เป็นเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมไทย ผู้เรียนให้ความสนใจน้อยลง ไม่เห็นคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนอย่างฟุ่มเฟือย เหลือทิ้ง ไม่เห็นคุณค่าและความสำคัญของชิ้นงานที่ทำเสร็จแล้ว และไม่นำความรู้ที่เรียนมาไปประยุกต์ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยต้องการให้ผู้เรียน เรียนรู้การบูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในรายวิชาศิลปประดิษฐ์ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สดตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อพัฒนาสติปัญญาของผู้เรียนให้สามารถพึ่งตนเองในการดำรงชีวิตประจำวันและแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ โดยมีการบูรณาการความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจ มีการพัฒนานำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปประดิษฐ์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปประดิษฐ์ ทางกรเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยอาชีวศึกษาสระบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาศิลปประดิษฐ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 28 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา บัณฑิตการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนรู้เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สด จำนวน 4 แผน โดยมีเนื้อหาสาระ ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การร้อยมาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การร้อยตาข่าย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การจัดแจกันดอกไม้สด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การจัดพานพุ่มดอกไม้สด

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้านความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนรู้บูรณาการเรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สดแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ท่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผลการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม สร้างขึ้นเป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ โดยประยุกต์มาจากงานวิจัยของ (สุพัตรา กุลยะ, 2551) ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนคหกรรมศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3. แบบประเมินทักษะปฏิบัติตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียน เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สดบูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีลักษณะเป็นบัตรคะแนน (Scorecard)

4. แบบบันทึกอนุทินของนักเรียน เพื่อสะท้อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งผลการวิจัยนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปประดิษฐ์

ตอนที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปประดิษฐ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 1 จากการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปประดิษฐ์ โดยการสังเคราะห์

แผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้าน 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เงื่อนไข ความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม จากประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้ง 4 กิจกรรมการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านการนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน และการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ตามแนวทางของตน

ตอนที่ 2 จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้และทักษะปฏิบัติ การจัดการเรียนรู้ บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปประดิษฐ์ ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เปรียบเทียบด้วยสถิติ t - test for Dependent Sample (บุญชม ศรีสะอาด, 2543) พบว่า คะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 21.25 ($\bar{x}=21.25, S.D.=2.52$) ส่วนคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 11.50 ($\bar{x}=11.50, S.D.=2.10$) เมื่อเปรียบเทียบพบว่ามีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ค่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนเป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ และการประเมินทักษะด้วยแบบประเมินทักษะปฏิบัติพบว่าคะแนนเฉลี่ยจาก แบบประเมินทักษะปฏิบัติ คุณลักษณะ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว 4) เงื่อนไขความรู้ 5) เงื่อนไขคุณธรรม ในการเรียนการสอนแต่ละ ครั้ง พบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 35.06 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปประดิษฐ์

การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (เสกสรรค์ สามสี, 2545) ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยการบูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการ การศึกษาเพื่อพัฒนาพลเมืองของประเทศให้มีการดำรงชีวิตให้อยู่รอด อยู่ดีและมีคุณภาพชีวิต และ สังคมที่ดีขึ้น และ (ทศนา เขมมณี และคนอื่น ๆ, 2546) ในการบูรณาการแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการศึกษามีประเด็นที่สำคัญในการประยุกต์แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการ จัดการศึกษาที่สำคัญ ดังนี้ การประยุกต์ใช้ในด้านการพัฒนาและการใช้หลักสูตร ประกอบด้วยสาระ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันของ ผู้เรียน โดยมีการบูรณาการความรู้ ทักษะ และเจตคติที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ด้านการ จัดการเรียน การสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียน อันจะเปิดโอกาสให้ ผู้เรียนได้ใช้ความคิดและเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล การศึกษามุ่งเน้นที่การพัฒนาความคิด ความเข้าใจการเรียนรู้ ทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็น

ต่อการดำรงชีวิต การนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตและแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตรวมทั้งการพัฒนาคุณสมบัติต่าง ๆ การใฝ่รู้ การบริหารจัดการ การทำงานเป็นหมู่คณะ และด้านการบริหารจัดการเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งการบูรณาการตามแนวพระราชดำริและแนวทางดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเข้ากับหลักสูตรและกระบวนการเรียน การสอนรวมถึงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหารการจัดการหลักสูตรได้นำหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่จัดเข้าไว้ในส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ โดยสอดแทรกหรือบูรณาการในการเรียนการสอนตามปกติอันเป็นรากฐานให้ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ การจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้สด วิชาศิลปะประดิษฐ์ ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่า นักเรียนมีความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมสูงขึ้นจริง ทั้งนี้ เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งบูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข นั้นเป็นแผนจัดการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอนการสอนไว้อย่างชัดเจนและเป็นระบบสอดคล้องกับงานวิจัยของ (จำเนียร จินตนา, 2552) พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เรื่องชีวิตกับสิ่งแวดล้อม นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะปฏิบัติ การสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบประเมินทักษะปฏิบัติผู้เรียน โดยผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้บูรณาการเรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สดสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ประกอบด้วย 1) ความพอประมาณ 2) ความมีเหตุผล 3) การมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เงื่อนไขความรู้ และเงื่อนไขคุณธรรม ผลจากการศึกษาวิเคราะห์แบบประเมินทักษะปฏิบัติของนักเรียน จำนวน 28 คน พบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้านทักษะปฏิบัติเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวม 35.06 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนน สอดคล้องกับ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2550) ที่กล่าวถึงการพัฒนาระบบการศึกษาให้มีพื้นฐานบนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้คนมีคุณลักษณะที่ดี และเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า เป็นผู้รู้จักความพอประมาณ มีความพอประมาณตามศักยภาพของตนเอง พอในความต้องการ ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เป็นผู้มีเหตุผล ทั้งในการคิด พูด และการตัดสินใจที่จะทำหรือไม่ทำอะไร โดยมีการใช้วิจารณญาณพินิจพิจารณาอย่างถ่องแท้ ไม่ทำตามอารมณ์ตนเอง เป็นผู้มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มีการลดความเสี่ยงและสร้างความมั่นคงปลอดภัย รู้จักเตรียมตัวพร้อมรับกับความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน และคำนึงถึงอนาคต เป็น

ผู้ที่มีความรู้ (รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง) แสวงหาความรู้ให้มีความรอบรู้ในด้านต่างๆ ทั้งนี้ผู้มีความรู้จะตัดสินใจในการกระทำใดๆ โดยมีข้อมูลที่ชัดเจน ทำให้การตัดสินใจผิดพลาดน้อยลง เป็นผู้ที่มีคุณธรรม รู้จักมีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและสังคม โดยมีความมานะพากเพียร อดทน มีสติปัญญา รู้จักการให้ เสียสละ แบ่งปันเวลาและสิ่งของ และมีหลักไตรสิกขา คือมีระเบียบวินัย ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น (ศีล) พึ่งพิงใจให้ตั้งมั่นในความดีงาม ขยันหมั่นเพียร อดทน (สมาธิ) และฝึกคิดและตัดสินใจแก้ไขปัญหาด้วยเหตุและผล รู้จักรับผิดชอบชีวิต มีหลักคิดที่ถูกต้อง (ปัญญา) ในการจัดการเรียนการสอน การประดิษฐ์ดอกไม้สด ผู้สอนได้จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้มีความหลากหลายซึ่งสอดคล้องกับ (สุภาพ ฉัตรภรณ์, 2548) ที่กล่าวว่า การสอนจะเป็นที่น่าสนใจของผู้สอนและผู้เรียนมากขึ้น ถ้าผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย และควรมีความต่อเนื่องของกิจกรรม วิธีผสมผสานกัน จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองทั้งในด้านสติปัญญา และการทำงานร่วมกัน

ข้อเสนอแนะ การบูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการประดิษฐ์ดอกไม้สด มีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรมีความรู้ในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การประดิษฐ์ดอกไม้สด การจัดการเรียนการสอนทั้งชั้นการวางแผน ชั้นการดำเนินการสอน ชั้นการประเมินผล
2. การเตรียมตัวและความพร้อมของผู้สอน การประดิษฐ์ดอกไม้สด ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการออกแบบนั้น ๆ ผู้เรียนจะภาคภูมิใจในผลงานที่เกิดจากการมีส่วนร่วมทำและรับผิดชอบสร้างสรรค์ผลงาน
3. ด้านบริบทสถานศึกษาที่ต้องการนำวิชาศิลปะประดิษฐ์ เรื่อง การประดิษฐ์ดอกไม้สด บูรณาการแบบสอดแทรกปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ต้องพิจารณาถึงบริบททั่วไปของสถานศึกษานั้นมีทรัพยากร ธรรมชาติ ต้นไม้ ดอกไม้ ที่อุดมสมบูรณ์ มีเศษวัสดุเหลือใช้เป็นจำนวนมาก
4. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า ผู้สอนควรคำนึงถึงความรู้ ความสนใจ และพฤติกรรมของผู้เรียน และจัดกิจกรรมให้มีความหลากหลาย ดึงดูดความสนใจของผู้เรียน และการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการกับรายวิชาอื่น ๆ ทางคหกรรมศาสตร์ เช่น การจัดดอกไม้สด การประดิษฐ์ตามสมัยนิยม ศิลปะและการออกแบบ
2. ควรทำการวิจัยโดยบูรณาการเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรูปแบบการสอนอื่น ๆ

3. ควรนำข้อสอบไปทดลองกับนักเรียนที่เคยเรียนมาแล้ว เนื่องจากระยะเวลาในการทดลองมีจำกัด ผู้วิจัยจึงไม่ได้นำข้อสอบไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย
4. ควรเพิ่มระยะเวลาในการเรียน เรื่องการร้อยตาข่ายหน้าซ่าง จาก 5 ชั่วโมง เป็น 6 ชั่วโมง เนื่องจากตาข่ายมีส่วนประกอบแตกต่างกันหลายอย่าง ในการจัดกิจกรรมการเรียนต้องใช้เวลาในการประดิษฐ์นาน
5. ควรมีการประเมินความพึงพอใจ การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเพื่อนำมาสนับสนุนข้อมูลเชิงคุณภาพที่ให้นักเรียนเขียนบันทึกอนุทิน

แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *แนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : ศุภสภาลาดพร้าว.
- จำเนียร จินตนา. (2552). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องชีวิตกับสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตนา แคมมณีและคณะ. (2546). *กิจกรรมการจัดการปลูกฝังค่านิยมเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับนักเรียนระดับชั้นปฐมวัย และประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : เสริมสินพีรพรสซีสเท็ม.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2551). *พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา 2551*. ศูนย์ทนายความทั่วไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร*. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. สำนักพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาและกิจการพิเศษ, สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เสกสรรค์ สามสี. (2545). *การประเมินโครงการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ในโรงเรียนแกนนำสังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุพัตรา กุลยะ. (2551). *ผลการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์แบบสืบเสาะหาความรู้โดยครูใช้มโนมติวิธีที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ขั้นบูรณาการของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุภาพ นัตรารณณ์. (2548). *การสอนคหกรรมศาสตร์*. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.